

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Cekovni račun.
Ljubljana številka
10.650 in 10.349 za
inserate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan s jutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Gaulle v Kamerunu

Zadnje dni je angleški ministrski predsednik Winston Churchill imel velik politični govor v spodnji poslanski zbornici. Med drugim je omenil tudi ponesrečeno ekspedicijo v Dakar. Podrobnosti ni navajal, ker jih je prihranil za tajno sejo. Churchill je z veliko odkritostjo priznal, da do spotovanja v Dakar ni prišlo toliko po angleški želji, kakor na pobudo »svobodnih« Francozov. Pač pa je Churchill dosti jasno podčrtal, da stvari generala de Gaullea Anglija ne misli opustiti. Govornik je indirektno priznal, da dogodek pri Dakaru pomenja za Anglijo, pa tudi za generala Gaullea polomijo, da pa kljub temu hoče Anglija tudi v bodoče Gaulleu kot zastopniku »vojskujočih se Francozov« nuditi vso podporo. In res smo včeraj brali, da se je general de Gaulle izkrcal v Duali, ki leži v Guinejskem zalivu v francoskem Kamerunu, ki je bil med prvimi francoskimi kolonijami, ki se je pridružila gibanju generala Gaullea. Duala leži blizu angleške Nigerije, tako da mu bodo Angličji tudi v bodoče lahko vsak čas priskočili na pomoč.

Ta dogodek je zopet vzbudil zanimanje za tega francoskega častnika, ki je pred leti zahteval motorizacijo francoske armade in ki je po zlomu svoje domovine organiziral nadaljnji odpor kljub temu, da ga je vlada v Vichyju obsedila na smrt kot upornika in izdajalca. Okrog osebe tega moža se plete že legenda, kakor okrog vsakega svojega boritelja in vojskovodje, ki na svojo pest zastopa svojo stvar in stvar svojega naroda in ki jih zgodovina presoja izključno samo po tem, ali so uspeli ali ne.

General de Gaulle je bil rojen 22. novembra 1890 v Lilleu. Njegova družina je bila globoko katoliška, njegov oče je bil mnogo let profesor filozofije na univerzi, pozneje pa je predaval francosko literaturo na znamenitem jezuitskem kolegiju v Parizu. Po končanem vseučiliškem študiju je mladi de Gaulle šel na vojaško akademijo v Saint-Cyru, katero je zapustil po treh letih kot poročnik. Ob začetku svetovne vojne je bil že nadporočnik v 33. pehotnem polku, čigar polkovnik je bil — polkovnik Petain. V vojski je bil trikrat zelo hudo ranjen, in sicer prvič v avgustu leta 1914, drugič marca 1915 v Champagnji in tretjič v strašni bitki za Verdun pri fortu Douamontu. Tu so ga Nemci pobrali še skoraj popolnoma izkrcavljenega. Petkrat je skušal ubežati iz ujetništva, toda vselej so ga zopet ujeli in strožje kaznovali.

Po končani vojski je de Gaulle ostal v armadi in je prevzel kot stotnik in pozneje kot major važno mesto v protiboljševiški vojski Poljakov proti Sovjetiji. Ob tej priliki je bil njegov poveljnik — polkovnik Weygand. Po zmagoslavno končani vojski je de Gaulle odšel v Francijo, kjer so ga poklicali kot profesorja na vojaško akademijo v Saint-Cyru. Tu je najprej poučeval zgodovino, pozneje pa je bil prestavljen na vojaško šolo v Parizu, kjer se je učil strategije in taktike. In tu je bil zopet njegov profesor maršal Petain! Postal je njegov pribočnik v času, ko je bil Petain vrhovni poveljnik francoske vojske. Leta 1927 je postal polkovnik v nekem porenskem polku. Od leta 1929—1932 je bil službeno poslan v Irak, Perzijo in Egipt. Po vrnitvi iz Orienta je bil štiri leta v odboru za obrambo. Leta 1937 pa je prevzel poveljstvo 507. tankovskega polka v Metz. Ob pričetku sedanje vojne je še kot polkovnik poveljeval brigadi tankov. Dne 15. maja mu je bilo zaupano poveljstvo četrte oklopne divizije, ki ji je z velikim uspehom poveljeval v silovitih bojih do 16. do 19. maja pri Abbevilleu. V vojaških krogih je bilo še nedavno opozorjeno, da se je na tem področju edino Gaultova oklopna divizija uspešno držala med vsemi francoskimi četami.

Dne 6. junija je bil Gaulle sredi noči poklican v Pariz, kamor je dospel ob dnevnem svitu in ga je Reynaud takoj sprejel ter imenoval za državnega podtajnika v vojnem ministristvu. V tem svojstvu je dobil stik s celotnim vojnim kabinetom in takoj opazil, da število tistih, ki se zavzemajo za kapitulacijo, vsak dan bolj narašča. Videl je, da bo Francija že v nekaj dneh položila orožje in je zaradi tega zbežal v Anglijo.

General de Gaulle je bil znan po tem, da je izbegaval javnost kolikor je morel. Tudi o njegovem zasebnem življenju je malo znanega. Ve so toliko, da je poročen in da ima tri otroke. Tudi njegova žena in otroci žive sedaj na Angleškem.

Ze dolgo pred vojno je postal general de Gaulle znan po svojih treh knjigah »Au Fil de l'Épée 1932«, »Vers l'Armée de Métier 1934« in »La France et son Armée 1939«. V svoji drugi knjigi zagovarja tak način vojskovanja, kjer se v prvi vrsti uporabljajo tanki in oklopni vozovi. Razen tega priporoča napadalne metode, ki so jih pozneje nemške vojske sile pod poveljstvom generala Guderiana absolutno točno porabile proti Franciji. General Guderian, ki ga v nemških vojaških krogih smatrajo kot stvaritelja mehaniziranih nemških bojnih sil in kot resničnega zmagovalca v vojni proti Franciji, je v svojih teoretičnih spisih v zadnjih štirih letih ponovno z velikim priznanjem pisal o strategiji de Gaullea. Poznavalci pravijo, da je general Guderian, ki je za svoje zasluge postal maršal, v svojih spisih citiral cele strani iz znanih de Gaulleovih knjig in se na mnogih mestih zelo laslavno izrazil o francoskem strategu. Neverjetna tragika je, da je general Guderian porabil v boju proti Franciji skoraj po črki vse podrobnosti, ki jih je vojaški teoretik de Gaulle omenjal v svojih spisih. Celih pet let so Gaulleove teorije bile predmet raznih razgovorov v francoski armadi, toda edino Reynaud je bil eden redkih, ki jih je v celoti odobral. Do danes je ostalo nepojasnjeno, zakaj se je francoski generalni štab tako vztrajno branil priporočil de Gaullea in mu je končno celo prepovedal delati poizkuse na osnovi svojih teorij. Ko je bil de Gaulle 6. junija poklican v vojno vlado, je bilo prepozno, da bi mogel improvizirati način vojskovanja, ki si ga je itak popolnoma osvojil nasprotnik. General de Gaulle je storil sicer poslednji poizkus in vrget tanke in oklopne vozove ter celo tovrstne avtomobile z zasilnim oklepom v boj, a je moral spoznati, da je vse zastoj v armadi, ki je bila zašla že v popolen nered.

Na politično-vojaškem polju se je de Gaulle vedno zavzemal za tesno sodelovanje Francije in Anglije in je dvakrat omogočil, da je angleški ministrski predsednik osebno prišel v francoski glavni stan v Toursu. Ko je bil zlom že neizbežen, se je de Gaulle obupno prizadeval, da bi vodilne francoske politike preprečil, da mora Francija vojno

Izbruhnila je nova kriza med Madžarsko in Romunijo

Obe državi druga drugo obtožujeta grozodejstev nad manjšinami - Romunski priziv v Berlinu in Rimu - Demonstracije po Madžarskem

Bukarešta, 11. okt. AA. DNB: Uradno poročajo, da je bilo na seji vlade pod predsedstvom generala Antonesca sklenjeno, da se zanikajo madžarski podatki o preganjanju Madžarov iz Romunije.

Ministrski svet je tudi sklenil, da poseli polovico posestev, ki so jih odvzeli Madžarom, z romunskimi begunci iz Madžarske.

Pogajanja med Romunijo in Madžarsko so bila prekinjena.

Romunska spomenica o prelomu pogajanj

Predsednik romunske delegacije v Budimpešti je izročil snoči spomenico svoje vlade predsedniku madžarske delegacije. V tej spomenici se poudarja, da je romunska vlada sklenila, da začne izvajati določbe dunajske razsodbe in da začne tudi neposredna pogajanja z madžarsko vlado, da bi tako našla rešitev pretrganih pravnih med obema državama. V ta namen je poslala vlada v Budimpešto posebno zastopstvo. Madžarska delegacija pa je večkrat odlašala s pogajanjem. Po sporočilu zunanjega ministra grofa Czakyja prvemu zastopniku Romunije, po katerem se mora izvajanje zunanjega sporazuma med obema državama smatrati za nekaj nemogočega z ozirom na današnje napeto stanje, je bila rešitev pravnih romunske manjšine od madžarske strani končno zavrnjena. Z romunske strani protestirajo proti imenovanju komisarjev pri vseh trgovskih in industrijskih podjetjih v zasedenem področju, ker da ta ukrep obsoja na propad vsa podjetja.

Medtem pa se je — pravi spomenica — začela v odstopljenih krajih splošna borba proti romunskemu prebivalstvu. Z Romuni so začeli nečloveško postopati in jih v trumah pobijati itd. Pritožbe romunske vlade glede tega so ostale brez praktičnih uspehov. Položaj se je še bolj poslabšal in je postal nevzdržen. Kljub temu pa romunska vlada še dalje vztraja pri svojih predlogih, ki jih je stavila madžarski vladi in v katerih zahteva ustanovitev mešane komisije, ki naj bi na kraju samem proučila posamezne primere ter skušala zboljšati položaj prebivalstva. Romunska vlada je pripravljena dovoliti tudi vrnitev Madžarov, o katerih trdijo, da so jih pregnali. Spomenica dalje ugotavlja, da z Romuni madžarske oblasti postopajo kot z brezpravnimi ljudmi. Poudarja tudi, da romunska vlada ni dovolila preganjanje Madžarov, ki so sami od sebe izrazili željo, da bi se radi preselili v odstopljene kraje. Nasprotno na poti do meje jim ni delala nobenih težav in je z njimi postopala človeško. Temu nasproti pa stoji preganjanja Romunov od strani Madžarov. Madžari so z Romuni postopali najkruče in najbolj nečloveško.

Z ozirom na dejstva, ki so nastala v spomenici, se je romunska vlada prisiljena poslužiti sklepov dunajske razsodbe in zaprositi pri nemški in italijanski vladi naj posreduje zaradi rešitve položaja romunskega prebivalstva v onih krajih, ki so bili priključeni Madžarski, da bi Madžarska takoj in v polni meri prevzela obveznosti, ki jih je dobila z dunajsko razsodbo.

Demonstracije po Madžarskem

Washington, 11. oktobra. b. »United Press« poroča iz Budimpešte, da je tamkaj danes ob 10 dopoldne prišlo na raznih srednjih in visokih šolah do demonstracij proti Romuniji. Dijaki so šli na ulice, kjer so imeli več govorov proti voditeljem današnje Romunije. Za tem je šel spredov demonstrantov pred romunsko poslanstvo, kjer so se demonstracije nadaljevale in da policija ni energično intervenirala.

Curij, 11. oktobra. b. Kakor tujakšnji listi iz Budimpešte poročajo, v diplomatskih in političnih krogih z največjo skrbjo spremljajo razvoj krize med Romunijo in Madžarsko. Ne samo tisk, nego tudi romunska in madžarska vlada dvigata hude obtožbe druga proti drugi. Podpredsednik romunske vlade Horia Sima je po radiu obtožil Madžarsko zaradi okrutnosti z romunskimi prebivalstvom, a celokupen madžarski tisk piše ogorčeno proti Romuniji. Pričakuje se, da bo morala Nemčija ponovno posredovati med obema državama, da ne bi prišlo do spopada.

Madžarski prikaz

Budimpešta, 11. oktobra. AA. Stefani: Z uradnega vira se je zvedelo, da je madžarska vlada včeraj sprejela spomenico romunske delegacije, v kateri ta zahteva, naj posebna mešana komisija prouči vprašanja in pritožbe romunske manjšine. Na podlagi izkušenj, ki si jih je pridobila v zadnjih 22 letih, madžarska vlada ne verjame, da bi romunski predlogi mogli roditi zadovoljive uspehe. Iz tega razloga smatra za pametnejše opozoriti državi osi na položaj, ki je čedalje bolj napet, in na podlagi določb dunajske razsodbe zaprositi za posrevanje vlad v Rimu in v Berlinu. Madžarska

kakor koli nadaljevati, ako boče še dalje živeti. Znano je, da s tem ni uspel. Sedaj beremo, da je tudi general Weygand kot zastopnik vlade v Vichyju odšel v Afriko. Čudna igra usode je, da si na ta način dva velika Francoza stojita kot sovražnika nasproti, čeprav gotovo oba enako iskreno ljubita svojo domovino.

vlada se nadeja, da je možno postaviti normalen položaj med obema sosednjima državama.

Očividci na meji

Dopisnik agencije Stefani je v družbi več ameriških častnikov obiskal obmejno mesto Curtici ob romunsko-madžarski meji. Tu so častniki videli 180 Madžarov, ki so bili s svojim pohištvom vred nastanjeni v 60 vagonih. Ti Madžari zapuščajo Romunijo prostovoljno in so nad vse hvaležni domovini, ki jim je izkazala gostoljubje. Tuji častniki so za tem videli tudi Romune, ki so iz Madžarske prispeli na romunska tla in na katerih so se poznali še sledovi nečloveškega mučenja. Begunci so izpovedali, da so jih pregnali brezobzirno in jim dali prostora v živinskih vagonih.

Priziv na osišče

Budimpešta, 11. okt. m. V odnosih med Madžarsko in Romunijo je zaradi prekinitve pogajanj prišlo do velikega preobrata. Romunska delegacija je prekinila ta pogajanja že včeraj. Romunski delegat Valep Pop je madžarski delegaciji sporočil, da romunska vlada priporoča, naj mešana madžarsko-romunska komisija prouči vsa sporna vprašanja.

Po informacijah iz zanesljivih krogov, je madžarska vlada mnenja, da bi bila taka mešana komisija popolnoma odveč, ker je v zadnjih 22 letih vsaka taka mešana komisija ostala brez vsakega uspeha. Zato se je madžarska vlada danes obrnila na vladi Nemčije in Italije ter je na podlagi dunajske razsodbe opozorila obe velešli na to, da se v zadnjem času odnosi med Madžarsko in Romunijo stalno slabšajo in da je položaj vedno bolj napet. Madžarska vlada je nemški in italijanski vladi sporočila tudi vzroke, zaradi katerih so nastali tako napeti odnosi med obema državama. Končno je madžarska vlada uradno zaprosila za intervencijo nemške in italijanske vlade.

Bukarešta, 11. oktobra. b. Istočasno s objavo poročila o prekinitvi madžarsko-romunskih pogajanj se službeno javlja, da je romun-

Nemške čete v Romuniji

Bukarešta, 11. okt. t. Domei. V romunski del Donave je priplulo šest nemških večjih donavskih parnikov z nemškim vojaštvom. Parniki so imeli razvito nemško zastavo. V Bukarešti govorijo tudi, da sta na potu dva dolga nemška tovorna vlaka polna orožja in vojnega materiala, ki sta namenjena nemškim četam v Romunijo, ozirom v Bolgarijo.

Angleški prikaz dogodkov v Romuniji

Bukarešta, 11. okt. t. United Press: Angleški poslanik sir Reginald Hoare je bil pri voditelju države Antonescu in mu je sporočil, da so odnosi med Anglijo in Romunijo postali zelo napeti.

»United Press« sporoča, da je angleški poslanik obvestil svojo vlado v Londonu, da je že v začetku septembra opozoril romunsko vlado na dejstvo, da prihajajo nemške čete v Romunijo. Romunska vlada je odgovorila, da so to samo uradniki, ki bodo organizirali izseljevanje Nemcev iz Besarabije. Druga pošiljka čet je bila dne 8. oktobra in je angleški poslanik spet opozoril romunsko vlado na to dejstvo, a je dobil za odgovor, da je romunska vlada naprosila Nemčijo, naj pošlje vojnega materiala za motorizirane divizije ter 3.000 vojaških učiteljev za preosnovanje romunske vojske. Naslednji dan, dne 9. oktobra, je spet dobil obvestilo od Antonesca, da nemških čet ni, a da pride material za dve motorizirani diviziji in vojaški učitelji. Angleška vlada je mnenja, da je bil sporazum med Romunijo in Nemčijo že dosežen pred prihodom na vlado generala Antonesca.

Aretacije angleških državljanov

Bukarešta, 11. okt. t. United Press: Romunske oblasti so danes nameščenca petrolej, družbe »Astra Romana« Millerja, ki je angleški državljani, predale vojaškemu sodišču z obtožbo, da je kriv sabotažnih dejanj. Sedaj čaka že 6 angleških državljanov na razsodbo vojaškega sodišča. Angleško poslanstvo se trudi, da bi vseh šest angleških državljanov osvobodilo in jih spravilo ven iz Romunije.

Izvoz petroleja v Turčijo in Grčijo

Bukarešta, 11. okt. Romunska vlada je dala petrolejskim podjetjem navodila, po katerih pošiljanje petroleja iz Romunije v Grčijo in Turčijo ne sme presegati obsega v mirni dobi. Ugotovljeno je bilo namreč, da so v zadnjih mesecih v Grčijo in Turčijo pošiljali mnogo več petroleja, kakor pa odgovarja normalni porabi v obeh državah. Se več, nakupi od strani grških in turških trdijo, so znašali večkratno količino porabe petroleja v mirni dobi.

ski zunanji minister Valery Pop odpotoval v Berlin, kjer hoče pojasniti stališče romunske vlade. Istočasno je bivši romunski zunanji minister Manoilescu odpotoval v Rim, kjer bo o istih vprašanjih razpravjal z italijansko vlado.

V Berlinu zanika o razna poročila glede Bolgarije

Berlin, 11. oktobra. b. Položaj na Balkanu je postal posebno pereč, v službenih krogih povdarjajo, da je angleška propaganda zelo vznemirila balkanske narode. V Berlinu posebno povdarjajo, da ni niti govora o kakih bolgarskih zahtevah proti Grčiji. V Berlinu čim dalje bolj zanikujejo poročila, da ima Bolgarska proti Grčiji neke zahteve, ki jih hoče uresničiti z pomočjo Nemčije.

Zanikujejo se tudi poročila, da se na Bolgarskem nahajajo nemške čete. Do poročanj o bivanju nemških čet na Bolgarskem je prišlo zaradi tega, ker so vhod bolgarskih čet v Dobružo snimali nemški uniformirani kino-operaterji, pa so mnogi neobveščeni tolmačili te kino operaterje kot predhodnike nemških čet. V Berlinu prav tako ni ničesar znanega o bivanju italijanskih čet v Bolgariji.

Službeno poročajo, da se Nemčija ne bo pustila izvati od angleške propagande, da bi v javnost izdala svoje načrte. Kar se tiče zabranitve izvoza romunskega petroleja na Grško, v Berlinu pravijo, da jim o tem ni nič znanega. Z veliko večjim zanimanjem so bile v Berlinu sprejete vesti, da angleški tisk posebno »New Cronycle« zahteva bombardiranje petrolejskih vrelcev v Romuniji, ki so sedaj v službi nemške vojske. Službeni krogi glede tega izjavljajo, da hoče Nemčija storiti vse, da zaščiti interese Romunije in obveznosti, ki jih je Nemčija prevzela proti njim. Službeni krogi in tisk menijo, da je položaj z ozirom na novo stanje v Romuniji in politiko Bolgarije in sploh položaj na Balkanu predmet pozornosti zainteresiranih strani. Kar se tiče zahtev Angleške, da se bombardirajo petrolejski izviri v Romuniji, v Berlinu povdarjajo, da tamkaj vse dogodke spremljajo z največjim zanimanjem.

Ameriški ukrepi proti Romuniji

Washington, 11. oktobra. AA. Predsednik Roosevelt je odredil, da naj se romunski krediti v višini 10 milijonov dolarjev smatrajo za zmrznjene. Romunija bo lahko v bodoče razpolagala s tem denarjem samo po predhodni odobritvi finančnega ministrstva.

Sovjeti na manevrih

Moskva, 11. oktobra. b. Manevri okoli Ode-se, ki bi morali biti te dni končani, se bodo nadaljevali za nedoločen čas. Za Sebastopol in neke druge luke ob Črnem morju je odredjena zatemnitev. Zaščita proti zračnim napadom je na vseh področjih podvojena.

Koncentracijska taborišča za tužce v Italiji

Rim, 11. oktobra. AA. Stefani: Službeni list je objavil odluk o določbah glede državljanov sovražnih držav, ki so internirani, oziroma, ki jim je notranje ministrstvo določilo bivaličje v gotovih krajih. Koncentracijska taborišča morajo po teh predpisih odgovarjati higienskim razmeram, interniranci pa bodo smeli po nekaj ur na dan iti iz taborišča, bodisi na delo ali na sprehod, če so bolehihi. Z interniranci je treba postopati po človeško. Oni morajo biti zavarovani pred vsakim zapostavljanjem in nasiljem. Taborišča za internirance se ne smejo graditi v nezdruvilih krajih, oziroma na točkah, ki so izpostavljene sovražnemu ognju. Treba je spoštovati svobodo veroizpovedi internirancev. Tisti interniranci, ki sami ne bodo hoteli zaslužiti toliko kolikor jim je potrebno za življenje, bodo dobili stanovanje brezplačno, razen tega pa bodo prejimali tudi podporo. Notranje ministrstvo bo izvajalo nadzorstvo nad njihovo imovino.

Iz Francije

Aretacije zlovoljnežev in nergačev

Vichy, 11. okt. AA. Havas: Francoska vlada z veliko odočnostjo nadaljuje preganjanje tistih, ki hočejo ovirati obnovo Francije in ki zavlačujejo izvajanje odredb, ki so nujne za ohranitev miru v Franciji. V zvezi s strogimi odredbami francoske vlade so organi javne varnosti opravili številne hišne preiskave po 15 občinah, in sicer zlasti pri članih komunistične stranke. Policija je pri tem našla mnogo važnih dokumentov. Zaprli so 27 oseb, ki so jih internirali v taborišču v Monsu v južni Franciji.

Zemun, 11. oktobra. AA. Vremenska napoved: Toplo povečini oblačno vreme v zahodnih krajih in v Primorju, kjer bo nekaj dežja. Delno oblačno v ostalih krajih države. Pihal bo precej močan južni in jugovzhodni veter.

MARIBOR

Predlog mestnega socialnega urada:

Mestno socijalno doklado bo treba zvišati

Maribor, 11. oktobra. Včeraj smo v širših obrisih očrtali naloge mestnega socialnega skrbstva v Mariboru, ki se mora boriti z današnjo draginjo ter smo poročali, da se bo zaradi tega moral proračun mestnega soc.-političnega urada znatno zvišati. Potrebno se nam zdi, da naši javnosti nekoliko natančneje predložimo vse velike potrebe mestnega socialnega skrbstva ter jo s tem pripravimo do tega, da bo s primernim razumevanjem sprejela obremenitve, ki nam jih z neizbežno silo prinašajo današnji trdi, kruti časi.

Proračun mestnega socialnega skrbstva za tekoče leto predvideva 4.598.650 din izdatkov. Na pisarniške potrebščine odpade od tega 2500 din, na starostno skrbstvo 1.790.090 din, na mladinsko skrbstvo 1.021.060 din, na delavsko skrbstvo en milijon 060.000 din in na razne druge skrbstvene zadeve 725.000 din. Naj na kratko navedemo, kaj vse izvrši v enem letu mestni soc.-politični urad s temi izdatki:

Stalno starostno podporo v zneskih od 50 do 300 din mesečno dobiva 467 mariborskih meščanov, poleg tega se delijo še izredne podpore. 42 oseb se vzdržuje v izvenmariborskih starostnih zavodih, v mestni oskrbnišnici pa 180 oseb. V ljudski kuhinji dobi vsak dan 370 revežev tečno in izdatno kosilo ter kruh. 500 mestnim ubožcem se razdelijo vsako leto drva za zimsko kurjavo. Stalne mesečne podpore (vzgojne in rejne) plačuje urad za 159 mariborskih otrok. Razen tega prav izdatno podpira celo vrsto dobrotelinskih društev, ki skrbijo za obleko, obutev, perilo, šolske knjige, prehrano itd. šolskih otrok in dijakov — Društvo za podporo revnih učencev dobi na primer letno 60.000 din. Poleg tega vzdržuje stalno v Mestnem mladinskem domu 100 otrok, v Dečji postaji pa 30 otrok. V tujih zavodih ima mesto v oskrbi 18 mariborskih otrok. Mlečni kuhinji Zdravstvenega doma daje mesečno po 3000 din podpore. Na počitniške kolonije na Pohorje in na morje pošilja letno 180 otrok. V Ljudskem vrtu vzdržuje otroško igrišče. Vzdržuje dve mestni otroški dnevni zavetili — v Mestnem mladinskem domu v Koroščevi ulici ter mestno dnevno zavetilišče za V. okraj v Jerovškovi ulici. V novem proračunskem letu pa je še predvideno posebno dnevno zavetilišče za defektne deca, v katerem bo prostora za 40 otrok. Nadalje vzdržuje generalno varuštvo otrok, prispeva za otroški vrtec v IV. okraju. Povrh tega vsega tega pa mora skrbeti še za obleko, perilo, obutev revežev in revnih otrok, za kurjavo, razsvetljavo, vzdrževanje dobrotelinskih mestnih zavodov. Iz poglavja »Delavsko skrbstvo« daje podpore brezposelnim delavcem, zaposluje brezposelne pri javnih delih, dotira penzijski fond mestnih delavcev ter skrbi za delavski azil, ozioroma za ogrevalnico. Veliki so tudi izdatki za prevozne in pogrebne stroške za revne meščane, za pomoč brezstanovanjem, za zdravila in bolniške pristojbine za siromašne, za podpore siro-

mašnim vojnim obveznikom in njihovim rodbinam, povrh pa prispeva še svoj delež premoženjski upravi mestnih podjetij k anuitetni službi za delavsko kolonijo.

Le v širših obrisih smo navedli naloge mestnega socialnega skrbstva. Če pri izvajanju sedanjega proračuna bo moral seči mestni soc.-politični urad po rezervi, da bo mogel zaradi nastalih izprememb zadostiti svojim potrebam. V novem proračunskem predlogu za leto 1941-42 pa je moral neobhodno upoštevati vse sedanje in bodoče draginjske pojave ter zaradi tega svoje izdatke primerno prilagoditi. Tako predvideva proračunski predlog za prihodnje leto 5.766.058,50 din izdatkov ter je tedaj za 1.172.403,50 din višji od sedanjega. Za pisarniške potrebščine je predvidenih v novem predlogu 9000 din ter znaša zvišanje samo 500 din, za starostno skrbstvo 2 milij. 283.857,50 din (zvišanje 498.767,50), za mladinsko skrbstvo 1.274.896 din (zvišanje 253.836), za delavsko skrbstvo 1.484.900 din (zvišanje 425.000) ter za razne skrbstvene zadeve 720.000 din (znižanje za 15.000 din).

Kakor smo že včeraj povedali, odpade največji del zvišanja na prehrano v zavodih, ki se je zvišala skupno za 516.321 din. Drugi del zvišanja pa odpade na zaposlitev brezposelnih. Dosedanja postavka se je morala zvišati za 425.000 din, ker je banska uprava odklonila mestni občini njene prošnje za subvencijo iz banovinskega bednostnega sklada.

Za zaposlitev brezposelnih, katerih bo v prihodnjem letu gotovo še več, kakor jih je danes, je mestna občina najprej nameravala spet izvajati svojo pomožno akcijo z zbiranjem prostovoljnih prispevkov. Dosedanja praksa, ki jo ima Maribor ter tudi druga mesta, je pokazala, da efekt nikakor ne odgovarja prizadevanjem in takšna akcija po navadi ne zajame tistih slojev, ki bi lahko dajali. Dosti bolj pravična in efektivna je socialna doklada, kakor jo je uvedla pred leti mariborska mestna občina. 10% doklada je v Mariboru do sedaj prinašala letno 800.000 din. Ves ta prihod se je porabil za zaposlitev brezposelnih in temu se lahko danes v Mariboru zahvalimo, da imamo kanalizacijsko omrežje tako vzorno razširjeno, da se zidajo hiše in gradijo ulice v najoddaljenejših predmestjih, iz tega naslova se je zgradilo v Mariboru že več kilometrov novih cest. Ker pa se bo morala vsota za zaposlitev brezposelnih v prihodnjem letu zvišati, prostovoljna nabiralna akcija pa tega ne bi prinesla, se je odločil mestni soc.-politični urad, da predlaga povzgojiti socialne doklade od 10 na 15%. Takšno zvišanje ne bi bilo občutno ter ne bi mariborskega gospodarstva preobremenilo, mestnemu socialnemu skrbstvu pa bi prineslo okrog 400.000 din dodatka, tako da bi bila zaposlitev brezposelnih v prihodnjem nemoteno zagotovljena. Mariboru bi se s tem prihranil marsikak nevaren socialni pretres.

m žepne tatvine na trgu se še vedno dogajajo kljub temu, da so postale mariborske gospodinje še skrajno previdne ter dobro pazijo na svoje denarice. V četrtek zjutraj je izmaknil žepar denarnico s 23 dinarji zasebnici Jeri Majšler.

m Kolesarske zgodbe. Posetnica Stefanija Kirbiš iz Korene je prišla na policijo s prošnjo, naj poiščejo njenega moža. V četrtek je poplaval v raznih gošteljah v Mariboru ter se ga tako nasekal, da se sedaj ne spominja, kje je pozabil svoje kolo. — V Kopalniški ulici je našel trgovski potnik Podhojnik ponoči možko kolo brez gospodarja ter ga je zapeljal na policijo. Tam so ugotovili, da je bilo to kolo ukradeno v neki gostilni v Vetrinjski ulici pred nekaj urami železničarju Jožetu Berdniku. — Pred Okrožnim uradom v Mariji ulici je nekdo ukradel kolo brivskemu mojstru Muri Saitu. M. Saiter si je kolo izposodil pri svojem pomočniku.

NABAVLJALNA ZADRUGA

drž. uslužbencev v Mariboru

Sestanek članstva za ves levi breg bo v soboto, 12. oktobra ob pol 8 zvečer v veliki dvorani Narodnega doma.

m Kamen mu je razlil oko. V mariborsko bolnišnico so pripeljali iz Rogatca 17-letnega delavca Jožeta Pl. čaka. V kamilomomu mu je pri razstrelbi prišel kamen v oko ter mu ga razlil.

m Sklopično predavanje o sv. Vavilavu ima pri Fantovskem odseku Maribor I. dne 15. oktobra ob 8 zvečer prof. Jan Sediv. Predavanje bo v Gledališki ulici 4. Za člane udeležba obvezna, podporni člani, starešine in drugi prijatelji naše organizacije vljudo vabljeni.

m 5 oseb ovadenih zaradi tatvin žganja. Proestnik in vpokojeni orožniki narednik Franc Novčan je prijavil orožnikom v Kosačih, da mu nekdo krađe iz zaklenjene žganiarne slivovko in tropirove. Tatovi so mu izpraznili dva sodčka v skupni količini 95 litrov žganja ter ga oskodovali za 2280 din. Orožniki so ugotovili, da so mu odnašali žganje njegovi uslužbenci. Prijavili so sodišču 5 oseb.

m Vstopnice za otvoritveno predstavo v mariborskem gledališču se dobijo danes pri dnevnih blagajni. Ker se bo začela predstava drevi točno ob 20, se priporoča interesentom, da si vstopnice nabavijo v predprodaji.

m Franciško proslavo priredi jutri popoldne ob petih v dvorani Aleksandr v čisti 6. Franciškova mladina v Mariboru. Prisrčno vabljeni.

m Združenje avtoprevoznikov obrtov vabi svoje člane avtoprevoznike in avtoizvoščile na sestanek, ki bo v nedeljo 13. t. m. ob 9 popoldne v restorani hotelu Mariborski dvor na Kralja Petra trgu. Na dnevnem redu je razgovor o uredbi glede omejitve prometa z motornimi vozili. Ker je predmet razpravljanja važen za gospodarski obstoj prevoznikov z motornimi vozili, je polnoštevilna udeležba potrebna.

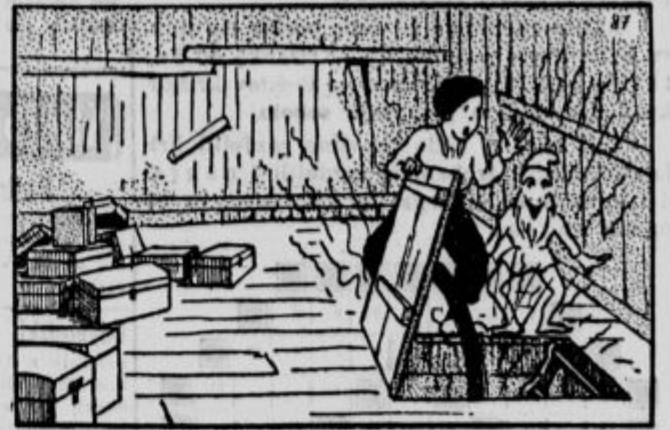
m Ljudska univerza v Mariboru prične s svojim delovanjem v ponedeljek 14. oktobra. Predavala bo pisateljica dr. Silva Trdina o največji slovenski slikarici Ivani Kobilici. Predavanje zasluži posebno pažnjo, saj je življenje in delo naše najpomembnejše slikarice le malo znano v naši javnosti. Predavanje bodo pojasnjevale sklopične slike.

m Zanimiv milijonski proces se epet obeta v Mariboru. Gre za družbo za prodajo kemičnih izdelkov in motornih goriv, katere družabniki so se med seboj sprieli ter se sedaj nahaja podjetje pod prisilno upravo. V zadevo se mešajo sedaj že zasloveniki mnogih držav, številni podjetniki in razna sorodna podjetja, tako da bo potek procesa prav zanimiv.

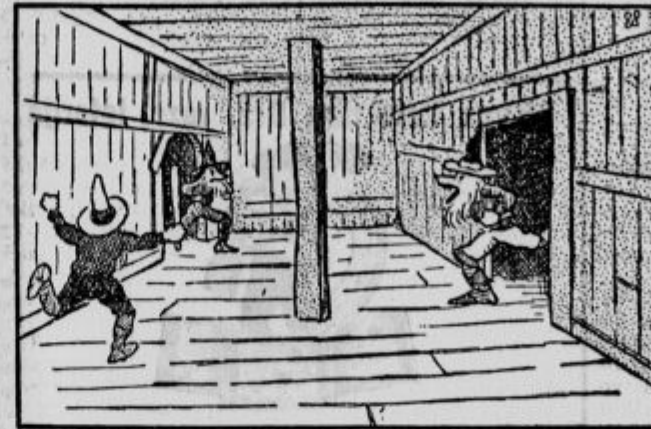
m Podžveza katoliških nameščenikov vabi vse katoliške nameščenike na redni sestanek, ki bo v ponedeljek ob pol 8 zvečer v Domu, Slomškov trg 12.

Otroški kotiček

Mihčeve čudovite dogodivščine

(87) »Kako je že rekel ropar: Oditi morata iz zakladnice skozi lino, ne skozi vrata, ker je pred vrati straža!« se je spet spomnil Mihec roparjevih navodil. Toda to pot je Mihčev dober spomin postal usoden! Komaj sta namreč privzdignila pokrov odprtine na tleh, že se je oglasilo oglušujoče cinglanje...

(88) Alarmni zvonec! Ves trud in opreznost in pretkanost, vse je bilo zaman! Varnostna naprava roparjev je opozorila vso posadko stražarjev, da v zakladnici nekaj ni v redu, pridrveli bodo skupaj in ju spet ujeli. Taka smola! Ali se res ne bosta mogla rešiti?

Celje

Celju ogrevalnico za siromake!

Zima se približuje in z njo nove skrbi. Živimo v prilikah, ki nas neizprosno silijo k najskrbnejšemu varčevanju, da si kupimo najpotrebnejše za zimo — obleko, kurivo in hrano, katerih cena se ni podvojila, ampak presega že za mnogo potrebščin stodostrno povišanje. Posebno mnogo skrbi imajo socialne institucije, ki se pripravljajo za pomoč revežem v času, ko so ti najbolj potrebni.

V Celju imamo Vincencijevo konferenco, ki oskrbuje ljudsko kuhinjo. Vanjo se zateka v zimskih mesecih dnevno nad sto ljudi, ki se premraženi vsaj nekoliko opomorejo v tej kuhinji s toplo hrano. Odbor Vincencijeve konference se trudi, da bi lahko pomagal čim večjemu številu pomoči potrebnim, ima pa letos še posebno velike težave. Cene življenjskih potrebščin so izredno visoke, najcenejših življenjskih potrebščin celo primanjkuje, naš okoličan pa je zaradi številnih letošnjih ujm brez vsega in tudi ne more dati, kar se v kuhinji precej pozna, saj ima Vincencijeva konferenca tudi v okolici mnogo podpornikov, ki bi tudi letos radi dali, pa ne bodo mogli prispevati kuhinji, vsaj v toliki meri ne kot druga leta. Akciji bo morala nujno priskočiti na pomoč oblast in predvsem oni, ki lahko še pomagajo. Potrebno bo čim več delavstva zaposliti pri javnih delih, kjer naj dobe čas in delu primeren zaslužek, najbednejšim pa moramo nuditi streho in hrano, da ne bodo prezebali.

ZZD in Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameštencev, podružnici v Celju, bosta izvedli akcijo, da bodo brezposelni dobili ogrevalnico, kjer se bodo lahko v mrazu vsaj malo ogreli. O potrebi ogrevalnice v Celju, mislimo, ni potrebno razpravljati, saj vsi meščani dobro vedo, kako ravno v zimskih mesecih trkajo številni reveži na vrata in prosijo, da bi se lahko ogreli. Zbirajo se v Delavskem domu, na postaji, kjer koli jih le puste. Društvi bosta ukrenili vse potrebno, da se bo dobila za ogrevalnico primerna soba.

— Protj trdi stolci. zlati žili in črevesnemu katarju je naravna »Franz-Josefova« grenka voda, če jo jemlješ večkrat dnevno, dobro sredstvo.

Reg. S. br. 13483/35.

c Krojaški pomočniki v Celju zahtevajo od svojih delodajalcev povišanje plač in sklenitev nove kolektivne pogodbe. Poravnalna razprava bo na mestnem poglavarstvu v ponedeljek, 14. oktobra.

c Družabni klub v Celju ima svoj redni letni občni zbor v ponedeljek, 14. okt. ob 8 v Prosvetnem domu, I. nadstropje v Samostanski ulici. Vsi, ki so zainteresirani na delovanju kluba v letošnjem letu, naj se občnega zbora gotovo udeležijo.

c II. poravnalna razprava med delavstvom in tovarno pletenin na Polzeli bo 17. oktobra ob pol 9 na okrajnem načelstvu v Celju, v torek, dne 15. oktobra ob 4 popoldne pa poravnalna razprava na mestnem poglavarstvu med čevljarstvom pomočniki in mojstri v Celju.

c Ureditev razmer na celjskih gimnazijah. Razmere na celjskih gimnazijah so končno uredili. Z

Srečanje med Hitlerjem in Mussolinijem na Brennerju.

Najnovejša poročila

Nemška letala nad Anglijo

Nemško poročilo

Berlin, 11. oktobra. AA. DNB: Danes popoldne so letale močne eskadrole nemških letal v zaprtih formacijah nad jugovzhodno Anglijo. Razred je bil dober in so bili napadi zelo uspešni. Središče akcije je bil Canterbury, kamor so bile vržene tudi razstrelilne in zažigalne bombe. Visoki etebri dima, ki so se takoj po napadu pojavili nad vsem mestom, so dokazovali, da so bombe povzročile veliko opustošenje. V nekem drugem angleškem mestu je bila popolnoma uničena neka tovarna, v nekem pristaniškem mestu pa so bile uničene železniške naprave in železniške proge v tolikšni meri, da dolgo ne bodo sposobne za promet. Med nemškimi in britanskimi letalskimi letali je prišlo do več bor. Do 20 zvečer Nemci niso imeli nobenih izgub. Zbitih pa je bilo več angleških letal. Točni rezultati še niso znani.

Angleške izgube

Berlin, 11. oktobra. AA. DNB: Po nekem angleškem uradnem poročilu dne 10. oktobra znašajo celotne izgube britanske kopenske vojske, mornarice in letalstva od začetka vojne 21.867 oseb. Poleg tega pravi angleško poročilo, da je v Italiji in Nemčiji 770 angleških ujetnikov. Dejansko se v nemškem ujetništvu nahaja 1.550 britanskih častnikov in 35.900 britanskih podčastnikov in vojakov. Po tem takem je ujetih Angležev v Nemčiji 37.450. Do sedaj na nemški strani ni bilo mogoče uradno sporočiti števila padlih.

Angleška vojna ladja potopljena

London, 11. oktobra. AA. Reuter: Admiraliteta je izdala sledeče poročilo: Tajnik admiralitete z obžalovanjem sporoča, da je zbiralec mornarice »Sikring« zadel na sovražnikovo mine in se potopil. Najbližji sorodniki žrtve so bili obveščeni.

Francoske vojne ladje v angleški mornarici

Rim, 11. oktobra. AA. DNB: Po vesteh, ki so deloma prispelo iz Aleksandrije, deloma pa iz Londona, namerava britanska admiraliteta uvrstiti med svojo mornarico tudi tiste francoske vojne ladje, ki so bile zasidrane v Aleksandriji.

Letalski boji v Afriki

Angleško uradno poročilo

Kairo, 11. okt. t. Reuter. Po uradnem poročilu angleškega letalskega poveljstva so bila vnovič hudo bombardirana italijanska oporišča v Libiji. Vsa angleška letala so se vrnila, kakor pravi poročilo.

Celje

Celju ogrevalnico za siromake!

Zima se približuje in z njo nove skrbi. Živimo v prilikah, ki nas neizprosno silijo k najskrbnejšemu varčevanju, da si kupimo najpotrebnejše za zimo — obleko, kurivo in hrano, katerih cena se ni podvojila, ampak presega že za mnogo potrebščin stodostrno povišanje. Posebno mnogo skrbi imajo socialne institucije, ki se pripravljajo za pomoč revežem v času, ko so ti najbolj potrebni.

V Celju imamo Vincencijevo konferenco, ki oskrbuje ljudsko kuhinjo. Vanjo se zateka v zimskih mesecih dnevno nad sto ljudi, ki se premraženi vsaj nekoliko opomorejo v tej kuhinji s toplo hrano. Odbor Vincencijeve konference se trudi, da bi lahko pomagal čim večjemu številu pomoči potrebnim, ima pa letos še posebno velike težave. Cene življenjskih potrebščin so izredno visoke, najcenejših življenjskih potrebščin celo primanjkuje, naš okoličani pa je zaradi številnih letošnjih ujmov brez vsega in tudi ne more dati, kar se v kuhinji precej pozna, saj ima Vincencijeva konferenca tudi v okolici mnogo podpornikov, ki bi tudi letos radi dali, pa ne bodo mogli prispevati kuhinji, vsaj v toliki meri ne kot druga leta. Akciji bo morala nujno priskočiti na pomoč oblast in predvsem oni, ki lahko še pomagajo. Potrebno bo čim več delavstva zaposliti pri javnih delih, kjer naj dobe časa in delu primeren zaslužek, najbednejšim pa moramo nuditi streho in hrano, da ne bodo prezebali.

ZZD in Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev, podružnici v Celju, bosta izvedli akcijo, da bodo brezposelni dobili ogrevalnico, kjer se bodo lahko v mrazu vsaj malo ogreli. O potrebi ogrevalnice v Celju, mislimo, ni potrebno razpravljati, saj vsi meščani dobro vedo, kako ravno v zimskih mesecih trkajo številni reveži na vrata in prosijo, da bi se lahko ogreli. Zbirajo se v Delavskem domu, na postaji, kjer koli jih le puste. Društvi bosta ukrenili vse potrebno, da se bo dobila za ogrevalnico primerna soba.

— Proti trdi stolici, zlati žili in črevesnemu katarju je naravna »Franz-Josefov« grenka voda, če jo jemlješ večkrat dnevno, dobro sredstvo.

Reg. S. br. 15485/35.

c Krojaški pomočniki v Celju zahtevajo od svojih delodajalcev povišanje plač in sklenitev nove kolektivne pogodbe. Poravnalna razprava bo na mestnem poglavarstvu v ponedeljek, 14. oktobra.

c Družabni klub v Celju ima svoj redni letni občni zbor v ponedeljek, 14. okt. ob 8 v Prosvetnem domu, I. nadstropje v Samostanski ulici. Vsi, ki so zainteresirani na delovanju kluba v letošnjem letu, naj se običnega zбора gotovo udeležijo!

c II. poravnalna razprava med delavstvom in tovarno pletenin na Polzeli bo 17. oktobra ob pol 9 na okrajnem načelstvu v Celju, v torek, dne 15. oktobra ob 4 popoldne pa poravnalna razprava na mestnem poglavarstvu med čevljarjskimi pomočniki in mojstri v Celju.

c Ureditve razmer na celjskih gimnazijah. Razmere na celjskih gimnazijah so končno uredili. Z odlokom ministrstva prosvete je II. realna gimnazija izključno moška, I. realna s klasičnimi vzporednicami pa mešana. Zaradi tega so »prestopili« kar celi dekliški razredi z II. na I. realno gimnazijo. Na II. realni gimnaziji je od III. razreda dalje

Pri Benghasiju so preteklo noč angleška letala napadla večkrat zapored valne vojaške naprave. Ob prvem napadu so bili povzročeni veliki požari, ki so zajeli pristaniška skladišča. Požare je bilo mogoče videti z letal 60 kilometrov daleč. Tri ure po prvem napadu je bil na te cilje izvršen nov napad, ko požari po prvem napadu še niso bili pogaseni. V lukij so angleški letalci zadeli tri ladje. Druge bombe so padle na ladjedelnice vojne mornarice.

Nato je bil izvršen napad na pristanišče Tobruk, kjer je bila narejena velika škoda na tamkajšnjemu brodogradu. Podrobnosti še niso znane.

Angleški bombniki so izvedli napade na Assab v Eritreji. Tu je bila narejena velika škoda, povzročeni so bili več požarov in poškodovana pristaniška poslopja.

Na čisti med Desijem v Abesiniji in Assabom v Eritreji so letala s strojniškim ognjem obstreljevala motorni transport ter ga poškodovali.

Poleg teh poletov je bilo tudi mnogo izvidniških letalskih poletov.

Topovski dvoboj čez Kanal

London, 11. oktobra. t. Reuter: Nocoj se je razvil na obeh straneh Rokavskega preliva naproti Dovera velik topniški dvoboj. Med obstreljevanjem, ki je trajal nekaj ur, so angleški bombniki hudo napadli nemške topovske postojanke. Nocoj so prvokrat odkar daljnometni topovi streljajo čez Rokavski preliv, začele streljati dve novi bateriji pri Calaisu, ki sta podprli topovski ogenj tistih nemških baterij, ki stoje blizu rta Griz Nez. Salve so padale vsake tri minute. Granate teh topov potrebujejo po 80 sekund, da prelete preliv.

Ameriške ladje prodane Angliji

Washington, 11. oktobra. t. Ass. Pres. Pomorska komisija v Združenih državah je prodala 19 ameriških trgovskih ladij angleškim kupcem za 928.000 funtov šterlingov, kar znaša 232 milijonov dinarjev. Ladje so bile danes izročene angleškim kupcem.

Angleži takoj zapuste Romunijo

Bukarešta, 11. oktobra. t. Reuter. Angleško poslanstvo je sporočilo vsem svojim državljanom, ki žive na romunskem ozemlju in ki nameravajo zapustiti Romunijo, naj nemudoma odpotujejo v domovino.

Madrid, 11. oktobra. AA. DNB: V okolici Granade so odkrili sledove streljanih. Cenijo, da je v Španiji 8.000 ton tega bogastva. Španski rudariko ministstvo je odredilo, da naj se začne ta dela za izčrpavanje te rude. Ruda ima okoli 50% stroncija.

obvezna italijansčina, neobvezna francoščina, na prvem zavodu I. realne gimnazije pa je obvezna francoščina, vendar lahko obiskujejo dijaki tudi neobvezne italijanske ure. Pouk so uredili tako, da obiskuje dijaštvo enega zavoda dopoldanski, drugo pa popoldanski pouk, in sicer izmenjaje vsak teden.

c Pred petorico okrožnega sodišča v Celju je bil včeraj dopoldne obsojen po čl. 3 zakona o zaščiti države na 4 mesece strogega zaporu 29 letni rudar Končar Avgust iz Hranjine.

c Zdravniško nedeljsko službo za člane OUZD bo imel jutri v nedeljo g. dr. Cerin Josip. Prešernova 1.

c »Stavka« v Gaberjih. Jutri, v nedeljo bodo uprizarili v Mladinskem domu v Gaberjih ob 5 popoldne popoldne sodobno dramo iz socialnega življenja »Stavka«.

c Na cesti ga je zadela kap. V sredo dopoldne je zadela kap na cesti na Hribu sv. Jožefa 56 letnega mestnega delavca Viktorja Fuka iz Babnega. Fuka so takoj pripeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa je v četrtek izdihnil. Naj počiva v miru!

c 700.000 din bosta stala silosa, ki ju že gradijo na Polzeli in v Mestinju. Poslopji, ki ju gradi pod vodstvom g. inž. Kukovca in inž. Gazdanova, bosta izgotovljeni že do 1. decembra t. l.

c Ujeli so ga. Orožniki so aretirali Čilenška Viktorja iz Liboj, ki je pred dnevi vplnil v Libojah in ukradel Skrubej Alojziji obleko in jo je že prodal. Orožniki so ga izročili sodišču. Čilenšek je hotel zbežati v Srbijo.

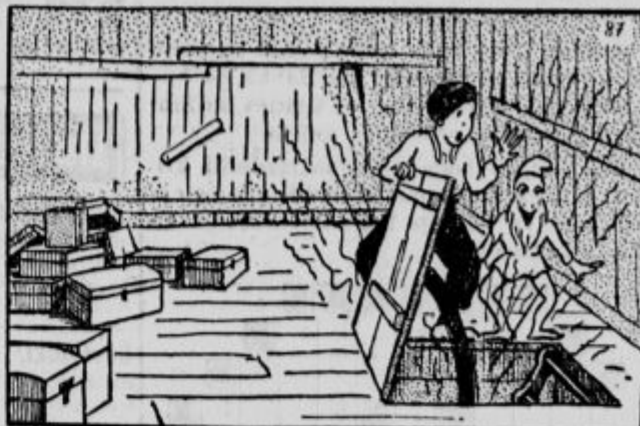
c Celjski šah. Rezultati 12. kola spominskega turnirja dr. A. Schwaba: Fajš - Domanjko, remis; F. Schneider - Verčkovnik, 0:1; J. Schneider - F. Csörgö, 1:0; Ahtik - E. Csörgö, prekinjeno; Hajsinger - Slimšek, 0:1; Golja - Esih, 1:0; Medved - Mirnik, 0:1; Rajšek - Regner, 0:1; Pukmajster - Habenšus, 0:1; Fajš - Pukmajster 1:0. Rezultati prekinjenih partij: E. Csörgö - Slimšek, 1:0; Slimšek - Domanjko, 1:0. Stanje po 12. kolu: F. Csörgö; J. Schneider 11, Fajš 10 in pol, Golja 10, Mirnik 8, Habenšus in Verčkovnik 7 in pol. E. Csörgö 6 (1), Domanjko, Regner 5 (1), Slimšek 5, F. Schneider 4 in pol, Esih 4 (1), Hajsinger 4, Medved 3 (1), Rajšek 2, Ahtik 1 (1), Pukmajster 0 točk. Ob zaključku turnirja bo klub proslavil 5 letnico obstoja.

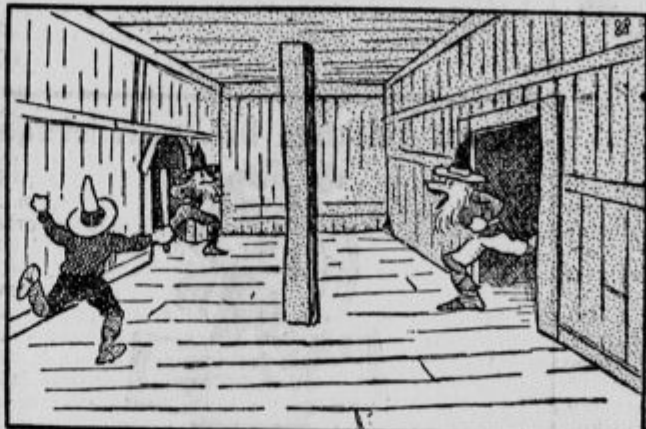
Srečanje med Hitlerjem in Mussolinijem na Brennerju.

Otroški kotiček

Mihčeve čudovite dogodivščine

(87) »Kako je že rekel ropar: Odi! morata iz zakladnice skozi lino, ne skozi vrata, ker je pred vrati straža!« se je spet spomnil Mihčev roparjevih navodil. Toda to pot je Mihčev dober spomin postal usoden! Komaj sta namreč privzdignila pokrov odprtine na tleh, že se je oglasilo oglušujoče cinglanje...

(88) Alarmni zvonec! Ves trud in opreznost in pretkanost, vse je bilo zaman! Varnostna naprava roparjev je opozorila vso posadko stražarjev, da v zakladnici nekaj ni v redu, pridrveli bodo skupaj in ju spet ujeli. Taka smola! Ali se res ne bosta mogla rešiti?

MARIBOR

Predlog mestnega socialnega urada:

Mestno socijalno doklado bo treba zvišati

Maribor, 11. oktobra.

Včeraj smo v širših obrisih očrtali naloge mestnega socialnega skrbstva v Mariboru, ki se mora boriti z današnjo draginjo ter smo poročali, da se bo zaradi tega moral proračun mestnega soc.-političnega urada znatno zvišati. Potrebno se nam zdi, da naši javnosti nekoliko natančneje predložimo vse velike potrebe mestnega socialnega skrbstva ter jo s tem pripravimo do tega, da bo s primernim razumevanjem sprejela obremenitve, ki nam jih z neizbežno silo prinašajo današnji trdi, kruti časi.

Proračun mestnega socialnega skrbstva za tekoče leto predvideva 4.598.650 din izdatkov. Na pisarniške potrebščine odpade od tega 2500 din, na starostno skrbstvo 1.790.090 din, na mladinsko skrbstvo 1.021.060 din, na delavsko skrbstvo en milijon 060.000 din in na razne druge skrbstvene zadeve 725.000 din. Naj na kratko navedemo, kaj vse izvrši v enem letu mestni soc.-politični urad s temi izdatki:

Stalno starostno podporo v zneskih od 50 do 300 din mesečno dobiva 467 mariborskih meščanov, poleg tega se delijo še izredne podpore. 42 oseb se vzdržuje v izvenmariborskih starostnih zavodih, v mestni oskrbnišnici pa 180 oseb. V ljudski kuhinji dobi vsak dan 370 revežev tečno in izdatno kosilo ter kruh, 500 mestnim ubožcem se razdelijo vsako leto drva za zimsko kurjavo. Stalne mesečne podpore (vzgojne in rejnine) plačuje urad za 159 mariborskih otrok. Razen tega prav izdatno podpira celo vrsto dobrotelnih društev, ki skrbijo za obleko, obutev, perilo, šolske knjige, prehrano itd. šolskih otrok in dijakov — Društvo za podporo revnih učencev dobi na primer letno 60.000 din. Poleg tega vzdržuje stalno v Mestnem mladinskem domu 100 otrok, v Dečji postaji pa 30 otrok. V tujih zavodih ima mesto v oskrbi 18 mariborskih otrok. Mlečni kuhinji Zdravstvenega doma daje mesečno po 3000 din podpore. Na počitniške kolonije na Pohorje in na morje pošilja letno 180 otrok. V Ljudskem vrtu vzdržuje otroško igrišče. Vzdržuje dve mestni otroški dnevni zavetilišči — v Mestnem mladinskem domu v Korosčevi ulici ter mestno dnevno zavetilišče za V. okraj v Jerovškovi ulici. V novem proračunskem letu pa je še predvideno posebno dnevno zavetilišče za defektno deco, v katerem bo prostora za 40 otrok. Nadalje vzdržuje generalno varuštvo otrok, prispeva za otroški vrtec v IV. okraju. Povrh vsega tega pa mora skrbeti še za obleko, perilo, obutev revežev in revnih otrok, za kurjavo, razsvetljavo, vzdrževanje dobrotelnih mestnih zavodov. Iz noglavlja »Delavsko skrbstvo« daje podpore brezposelnim delavcem, zaposluje brezposelne pri javnih delih, dotira penzijski fond mestnih delavcev ter skrbi za delavski azil, oziroma za ogrevalnico. Veliki so tudi izdatki za prevozne in pogrebne stroške za revne meščane, za pomoč brezstanovanjem, za zdravlila in bolniške pristojbine za siromašne, za podpore siromašnim vojnim obveznikom in njihovim rodbi-

nam, povrh pa prispeva še svoj delež premoženjski upravi mestnih podjetij k anuitetni službi za delavsko kolonijo.

Le v širših obrisih smo navedli naloge mestnega socialnega skrbstva. Za pri izvajanju sedanjega proračuna bo moral seči mestni soc.-politični urad po rezervi, da bo mogel zaradi nastalih izprememb zadostiti svojim potrebam. V novem proračunskem predlogu za leto 1941-42 pa je moral neobhodno upoštevati vse sedanje in bodoče draginjske pojave ter zaradi tega svoje izdatke primerno prilagoditi. Tako predvideva proračunski predlog za prihodnje leto 5.766.053,50 din izdatkov ter je tedaj za 1.172.403,50 din višji od sedanjega. Za pisarniške potrebščine je predvidenih v novem predlogu 3000 din ter znaša zvišanje samo 500 din, za starostno skrbstvo 2 milij. 283.857,50 din (zvišanje 493.767,50), za mladinsko skrbstvo 1.274.896 din (zvišanje 253.863), za delavsko skrbstvo 1.484.300 din (zvišanje 425.000) ter za razne skrbstvene zadeve 720.000 din (zvišanje za 15.000 din).

Kakor smo že včeraj povedali, odpade največji del zvišanja na prehrano v zavodih, ki se je zvišala skupno za 516.321 din. Drugi del zvišanja pa odpade na zaposlitev brezposelnih. Dosedanja postavka se je morala zvišati za 425.000 din, ker je banska uprava odklonila mestni občni njene prošnje za subvencijo iz banovskega bednostnega sklada.

Za zaposlitev brezposelnih, katerih bo v prihodnjem letu gotovo še več, kakor jih je danes, je mestna občina najprej nameravala spet izvajati svojo pomožno akcijo z zbiranjem prostovoljnih prispevkov. Dosedanja praksa, ki jo ima Maribor ter tudi druga mesta, je pokazala, da efekt nikakor ne odговarja prizadevanjem in takšna akcija po navadi ne zajame tistih slojev, ki bi lahko dajali. Dosti bolj pravična in efektivna je socialna doklada, kakor jo je uvedla pred leti mariborska mestna občina. 10% doklada je v Mariboru do sedaj prinašala letno 800.000 din. Ves ta prihod se je porabil za zaposlitev brezposelnih in temu se lahko danes v Mariboru zahvalimo, da imamo kanalizacijsko omrežje tako vzorno razširjeno, da se zidajo hiše in gradijo ulice v najoddaljenejših predmestjih, iz tega naslova se je zgradilo v Mariboru že več kilometrov novih cest. Ker pa se bo morala vsota za zaposlitev brezposelnih v prihodnjem letu zvišati, prostovoljna nabiralna akcija pa tega ne bi prinesla, se je odločil mestni soc.-politični urad, da predlaga povišanje socialne doklade od 10 na 15%. Takšno zvišanje ne bi bilo občutno ter ne bi mariborskega gospodarstva preobremenilo, mestnemu socialnemu skrbstvu pa bi prineslo okrog 400.000 din dohodka, tako da bi bila zaposlitev brezposelnih v prihodnjem nemoteno zagotovljena. Mariboru bi se s tem prihranil marsikak nevaren socialni pretres.

NABAVLJALNA ZADRUGA

dr. uslužbenec v Mariboru

Sestanek članstva za ves levi breg bo v soboto, 12. oktobra ob pol 8 zvečer v veliki dvorani Narodnega doma.

m Žepne tatvine na trgu se še vedno dogajajo kljub temu, da so postale mariborske gospodinje že ekrajno previdne ter dobro pazijo na svoje denarice. V četrtek jutraj je izmaknil žepar denarnico s 23 dinarji zasebnici Jeri Majšler.

m Kolesarske zgodbe. Posetnica Stefanija Kirbiš iz Korene je prišla na policijo s prošnjo, naj poiščejo njenega moža. V četrtek je popival v različnih gostilnah v Mariboru ter se ga tako nasele, da se sedaj ne spominja, kje je pozabil svojo kolo. — V Kopalnici ulici je našel trgovski potač Podhojnik pomoči možko kolo brez gospodaria te, je zapeljal na policijo. Tam so ugotovili, da je bilo kolo ukradeno v neki gostilni v Vetrinjski ulici pred nekaj urami železničarju Jožetu Berdniku. — Pred Okrožnim uradom v Mariji ulici je nekd ukradel kolo brivskemu moštru Muzi Šabi.

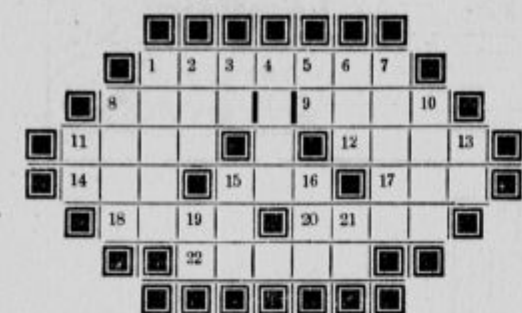
ster si je kolo izposodil pri svojem pomočniku. m Zanimiv milijonski proces se spet obeta v Mariboru. Gre za družbo za prodajo kemičnih izdelkov in motornih goriv, katere družabniki so se med seboj spili ter se sedaj nahaja podjetje pod prisilno upravo. V zadevo se mešajo sedaj že zastopniki tuzemskih držav, številni pravniki in razna sorodna podjetja, tako da bo potek procesa prav zanimiv.

Nagradna križanka

Tvrdke, ki tebe delati reklamo zase po križankah, naj izroče svoja naročila en teden popreje v upravi »Slovenec«.

Rešitev križanke je treba poslati na upravo »Slovenec« pod značko »Križanka do četrtka prihodnjega tedna. — Rešitev križanke bomo objavili prihodnjo soboto.

Med one, ki bodo pravilno razdelili križanko, bomo z žrebanjem razdelili 4 nagrade in sicer za vsakega list »Slovenec« za en mesec zastoj.

BESEDE POMENILO:

Vodoravno: 1. Tvorica brzoparilnikov »Gama« v bližini Ljubljane. 8. Sodobna kraljica. 9. Plin. 11. Grška črka. 12. Član divjega starega naroda. 14. Moško krstno ime. 15. Glagol premikanja. 17. Pesnitev. 18. Zgodovinski slikar. 20. Žensko ime. 22. Nenadoma.

Navpično: 1. Sienkiewiczov roman. 2. Pesnitev. 3. Pritrdilnica. 4. Organski razvoj, napredovanje, naraščanje. 5. Veznik. 6. Drugo ime za očeta. 7. Listnato drevo. 8. Rastlina. 10. Up. 11. Prihodnik. 13. Egiptovsko božanstvo. 15. Illovia (drugi sklon). 16. Vrba (pesniško). 19. Števnik. 21. Vzklik.

Rešitev sobotne križanke:

Vodoravno: 1. Gorčar (solidna manufakturna tvrdka, Ljubljana, Sv. Petra cesta). 7. Li. 9. Usodek. 10. Laz. 11. Ba. 12. Oh. 13. Maja. 14. Bl. 15. Ležak (Unionsko pivo v steklenicah). 16. Da. 17. Ded. 18. Adria (tvornica pražene žitne kave, Ljubljana, Celovška 207). 19. Mak.

Navpično: 1. Guba. 2. Osa. 3. Re. 4. Idol. 5. Čeh. 6. AK. 7. La Jana. 8. Izak. 10. Laž. 13. Med. 14. Ba. 15. Lea. 16. D. D. (delniška družba). 17. Aj.

Izžrebani nagajenci:

Med rešitelj, ki so pravilno rešili sobotno križanko so bili izžrebani:

Vrenjak Irma, Rožna dolina, C. VII/19, p. Vič. Pogajnik Rozalija, Verovškova 19, Sp. Šiška. Rus Amalija, Svetčeva 8, Ljubljana. Menih Frane, Topolšica pri Sošanju. Izžrebanci bodo dobivali skozi en mesec »Slovenec« brezplačno.

Opozorjamo reševalce, da lahko oddajo rešitve po naših podružnicah po Sloveniji. Poslane po pošti kot tiskovina, pa se morajo frankirati s 50 par.

Veletrgovina s kolonialnim blagom

v Zagrebu, obstoječa 40 let, z velikim krogom odjemalcev, je napredaj za ali brez blaga. Promet 25 milijonov letno. Pojasnila daje: Emin Kremen: Zagreb, Gunduličeva ulica 3.

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglaš 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. — Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vstika po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Postrežnica
mlada, zmogljiva vseh del, želi zaposlitve od jutra do dveh. Vodnikova 84. Šiška. (a)

Odvetniški, oz. notarski
uradnik z dolgoletno prakso, išče službo, tudi na deželi. Najboljše referenca. Ponudbe na upravo »Slovenec« pod »Bivši vodja zemljiške knjige« št. 15212. (a)

Sofer

išče službo. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14916.

Sodar

samostojen, z 20-letno prakso, išče službo. Nastopi lahko takoj. Naslov v upr. »Slovenec« pod št. 15148. (a)

Upraviteljstvo

stanovanjskih hiš prevzame uradnik strokovnjak. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod »Upokojenec« 15.025. (a)

Pouk

Strojepisni pouk
večerni tečaj, pričetek 15. oktobra. Christofor zavod, Domobranska 15.

Službodob

Hlapca

poštenega in treznega h konjem sprejemem takoj. Martinec, Trnovska ulica 22. (b)

Urar

išče dobrega urarskega pomočnika. — Hrana in stanovanje v hiši. Naslov v upr. »Slovenec« pod št. 15398.

Kuharico

z dežele, pošteno, zanesljivo, katera bi opravljala tudi vsa hišna dela, sprejemem takoj. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod »Mlajša moč« 15453.

Prodamo

Najugodnejši nakup
moških oblek nudi Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana.

Kolesa

vzakovrstna, najnovejša izdelave, v krasnih barvah, po nizkih cenah pri »Triglavi«, Resljeva 16.

Ekonomično peč

»Kraljica peči«, ki se na loži s premogom le enkrat dnevno, potem pa greje ves dan enakomerno, dobiti v vseh velikostih pri A. Sementin in drug, Ljubljana, Miklošičeva 15, telefon 21-21. (i)

Prvovrstno cepljeno trsje

korenjake, divjake, na raznih podlagah, nudi Zlher Franjo, Zamušani, Sv. Marjeta, Moškanec — Zahtevajte cenik! (i)

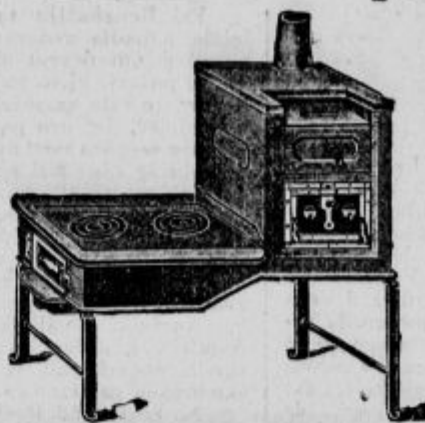
Pšenico

beltniško, ki je bila v rasti ena najlepših na Dolenjskem, trlerano in razkuženo nudi po 6 din posestvo Selo, p. št. Vid pri Stični. (i)

Krompir

vagonske pošiljke dobavlja Kmetijska zadruga v Ptuj.

Betonsko in palično železo,

pločevino vseh vrst, vedno svež trboveljski cement, stavbno okovje, vodovodne cevi in armature nudi po še ugodnih cenah

železnina

Fr. Stupica
Ljubljana
Gospodarska cesta 1

Posedstva

»REALITETA«
zavod za nakup in prodajo nepremičnin je samo v Ljubljani, Prešernova ulica 54, I. nadst. Telefon 44-20.

Nekaj zemljišča

v bližini Begunj ali Zapuž - pri Lescah, kupim. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 15392. (p)

Na Jesenicah

prodam lepo stavbno parcelo 1050 m², primerno za vsako zgradbo, na prometni točki. Svetina, Rečica 124, Bled. (p)

Za Bežigradom

prodam večjo njivo po nizki ceni. Najboljša nalozba denarja, 100% donos. Resni kupci z gotovino 300.000 naj se javijo pismeno upravi »Slovenec« pod »Primoran prodati« št. 15539. (p)

V okolici Celja

najraje na poti proti Dobrni, kupim parcelo, njivo, gozdič ali posestvo za 20.000 do 30.000 din. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 15231. (p)

Vnajem

Trgovski lokal
na deželi iščem v najem eventuelno vzamem tudi gostilno. Ponudbe upravi »Slovenec« pod »Vpeljana trgovina« št. 15437. (m)

Stanovanja

Enosobno stanovanje
oddam. Dolenjska cesta, Rudnik 79. (c)

STROJI

Lokomobil
rabljeno, dobroohranjeno za pogon parne žage in polnojarmenik 600 do 700 mm, kupimo. Lesna zadruga v Preserju pri Ljubljani.

Motor

na lesni vpojni plin, jakost motorja 40—100 ks, postavljen za dva mlinska kamna in za običajno mletev 38 col premera, kupim. Ponudbe s točnim opisom in navedbo zadnje cene poslati na Ilja Kosanovič, D. Lepac. (t)

Obrt

Pozor!
Ce imate izrabljene vaše fotelje, divane, modroco itd., obrnite se k tapetniku Habjanu, Igrška 10 - za Dramo - ki vam popravi najceneje. Prepričajte se!

Razno

Gumbnice, gumbje, priše, monograme, entel, azur fino in hitro izvrši Matek & Mikeš
Ljubljana, Franciškanska ulica nasproti hotela Union
Vezanje perila, krasna predtiskana žen. roč. dela

Brezplačno zavojček

Dostalovega toaletnega bisera na poskušnjo. — Uspeh po prvi uporabi. Koža obraza in telesa ostane čista, zdrava in mlada. Muzoljci, ogrci, nečistosti obraza izginejo. Pošljite za stroške 3 dinarje v znamkah. — Kemikalija, Novi Sad 144. V apotekah, drogerijah originalni karton 40 din.

Čitajte »Slovenec«

Zahvala

Ob težki izgubi, ki me je zadela s smrtjo nenadomestljivega strica, upokojenega župnika s Prihove in duh. svetnika, gospoda

Karola Kumer

se vsem, ki so ob bridki uri z menoj sočustvovali, iskreno zahvaljujem. Posebno pa se zahvaljujem mil. g. stolnemu kanoniku Žagarju za poslovitni govor ob odprtem grobu, mil. g. arhidiaconu konjiškemu Francu Tovorniku za govor v cerkvi, preč. g. župniku Antonu Kocjančiču za slovo v imenu prihovske župnije, vsem preč. gg. duhovnikom, zastopnikom oblasti, korporacij in upraviteljstvom konjiških šol za spremstvo, gasilski četi, društvom in organizacijam za zadnji pozdrav, cerkvenemu pevskemu zboru za ganljivi žalostinki, darovalcem vencev in cvetja in vsem drugim poznanim in nepoznanim, ki so pokojnega gospoda svetnika spremljali na njegovi zadnji poti.

Vsem: iskrena hvala!

Slovenske Konjice, dne 11. oktobra 1940

Nežka Kumer, nečakinja

Alphonse Daudet:

Jakec

Prevedel Fišer Franc

Mislím, da si samo tako lahkomišljen, da greš zvečer ven in ne vzameš čepice, da pozabiš odpreti okno in si ne oviješ okoli vratu šala, ki sem Ti ga poslala. Ne delaš prav, otrok moj. Predvsem moraš skrbeti za svoje zdravje. Misli na to, da boš potreboval vseh svojih moči, da se boš do konca izučil. Pazi nase in potem boš tudi pri delu uspel.

Priznam, da Tvoja delo ni vedno lahko in da bi bilo prijetneje hoditi s čuvajem po gozdu; toda spomni se, kaj Ti je dejal g. d'Argenton: »Življenje ni roman«. Najin ubogi, dragi prijatelj je dosti izkusil, njegovo življenje je zelo trdo in njegov poklic neprimerno težji od Tvojega.

Ko bi Ti vedel, kakšni podli zavisti in kakšnim grdim spletkam je izpostavljen ta veliki pesnik. Bojijo se njegove genijalnosti in preprečijo mu hočejo uspeh. Pomisli, kaj so nedavno napravili v francoskem gledališču. Sprejeli so na spored delo, ki je popolnoma slično njegovi »Faustovi hčerki«, o kateri si gotovo sišal, ko smo govorili. Niso seveda vzeli njegove drame, ker ta še ni napisana, temveč njegovo idejo, njegov naslov. Koga naj sumimo? Pri sebi ima same zveste prijatelje, ki mu želijo vse najboljše in so prepričani o njegovi sijajni bodočnosti. Nekaj časa smo sumili mater Archambault, ki vedno prisluškuje in se vrti okrog ključavnice s svojimi radevednimi očmi. Toda kje naj bi bila ona zmogljiva zapomniti si vsebino drame in jo sporočiti tistim, ki se za to zanimajo, ko ne zna niti pravilno francosko?

Naj bo že kakor hoče, najin prijatelj je silno potrt zaradi te ponovne odklonitve. Do

zda je imel po trikrat na dan živčni napad. Povedati moram, da se je gospod Hirsch pokazal pri vsem tem kot najboljši prijatelj. Lahko smo srečni, da ga imamo v hiši, kajti g. Rivals je še vedno jezen na nas. Pomisli samo, da niti enkrat ni prišel vprašati, kako se počuti naš ubogi bolnik. Kar se te stvari tiče, Ti moram nekaj sporočiti: zvedeli smo, da si bil v zelo tesnih odnosih z doktorjem in malo Cecilijo. Vidi, da g. d'Argentonu to ni ljubo. Gospod Rivals je mogoče odličen mož, ima pa preveč zastarele in nazadnjaške nazore in prav nič si ni pomišljal, ko Te je hotel celo pred nami odvrniti od poklica, za katerega si bil očitno kot rojen. In poleg tega, vidiš, otrok moj, če vzamemo na splošno, je treba imeti stike samo s sebi enakimi ljudmi istega poklica in ostati čim bolj mogoče v svojem okolju. V nasprotnem primeru je prav možno, da izgubiš voljo do dela, da si vse vrste gradove zidaš v oblake in se potem le izpridiš.

Kar se pa tiče Tvojega prijateljstva z malo Cecilijo, misli g. d'Argenton, in jaz sem tudi njegovega mnenja, da so to le otročarije, ki s časom minejo; sicer pa take stvari življenje samo obremenijo, človeka pomehkužijo in odvrnejo z edine prave in ravne poti. Najpametnejše torej storiti, če preineš vse stike, ki so Ti do sedaj samo škodovali, saj menda ni brez vzroka, da si tako nenadoma izgubil veselje do poklica, ki si ga sprejel popolnoma prostovoljno in za katerega si bil vnet. Dragi moj otrok, upam, da boš razumel, da Ti to svetujem le v Tvojo korist. Pomisli, da boš kmalu petnajst let star, da imaš v rokah dober poklic in pred seboj odprto bodočnost; glej, da ne bodo imeli prav tisti, ki so napovedovali, da iz Tebe ne bo nikdar ničesar dobrega.

Tvoja, ljubeča Te mati Šarlota.

»P. s. — Ura je deset — moj ljubi, gospodje so pravkar odšli gor. Ker imam pri-

liko, Ti dodam še nekaj pozdravčkov in nekaj besed, ki bi Ti jih povedala, če bi Ti bil zdaj pri meni. Ne bodi žalosten, Jakec moj, in zlasti svojeglav ne smeš biti. Saj veš, kakšen je On Sklenil je, da boš delavec, in Ti moraš to postati. Vse Tvoje besede bi bile zaman. Poleg tega je to njegova fiksna ideja. Ali ima prav? Jaz ne vem več. Glavo sem izgubila ob vsem tem, kar tu slišim. Edino to vem, da ne smeš zboleti. Prosim Te, Jakec moj, pazi nase. Toplo se obleci, kadar greš zvečer ven. Zelo hladno mora biti na tistem otoku... in varuj se megle. Če bi pa kaj rabil, piši mi k Archambaultu. — Ali Ti je še ostalo kaj čokolade za hrustanje, zjutraj, ko se zbudiš? Za take manjše stvari si vsak mesec nekaj odtrgam od denarja, ki ga imam za lišp. Pomisli, kako varčna sem postala zaradi Tebe. Delaj pridno! Misli na to, da ni mogoče več daleč dan, ko bo Tvoja mati potrebovala Tvoje opore.

Ne veš, kako sem včasih žalostna, ko pomislim na bodočnost. Pa tudi tukaj nimam posebno veselega življenja, zlasti po tisti zadnji zadevi. Menda ne misliš, kako srečna sem vse dni. Saj me poznaš, da žalost pri meni ne traja dolgo. Jokam in smejem se istočasno, pa si ne morem razložiti, zakaj. Sicer se pa ne morem prav nič pritoževati. Nervozen je kot vsi umetniki; toda ne moreš si predstavljati, kako silno plemenit in velikodušen je v resnici. Zbogom, dragi! Končam to pismo, ki ga bo mati Archambault spotoma dala na pošto zelo se bojim, da te dobre ženske ne bomo več dolgo imeli. Gospod d'Argenton ji ne zaupa. Misli, da so jo njegovi sovražniki podkupili, da bi mu ukradli njegove ideje in načrte. Menda ima že dokaze o tem. Pozdravljam in poljubim svojega ljubljeneja Jakeca..... Vse te drobne pike so poljubčki zate.....

Na številnih straneh tega pisma je Jakec prg dobro razložil oba obraza: d'Argentonovega, ki je bil učen in narekajoč, in pa materin

obraz, svojo pravo, iskreno mater, ki ga je v duhu objemala in božala. Kako silno potrta mora biti ta uboga ženska! Kako se muči njen veselji značaj! Otroška domišljija si prav rada svoje misli predstavlja v slikah, in tako se je Jakec zdelo med čitanjem, da je njegova lida — zanj je bila še vedno lida — zaprta v stolpiču Parvae domus, mu daje obupna znamenja in ga kliče na pomoč.

Da! Da! Jakec je bil vrgel na delo, premagal je svoj odpor in postal dober delavec. Trudil se je vztrajno in si služil svoj kruh, da bo njegova mati lahko šla proč od tam, da jo bo rešil iz suženjstva. Najprej je vse svoje knjige, pesnike zgodovinarje in filozofe zaprl v Rivalsovo zabojo in ga zaklenil, da ga ne bi premagala skušnjava. Ni maral več čitati, ni maral, da bi ga vznemirjali spomini. Sklenil je vse svoje moči, vse svoje misli uporabiti samo za dosego cilja, ki mu ga je pokazala njegova mati.

»Prav imaš, dečko,« mu je dejal Roudic. Knjige vam samo glavo zmešajo in delati se vam potem ne ljubi. V našem poklicu ne rabimo tolikih učenosti. Ker si pokazal dobro voljo in hočeš delati, ti nekaj predlagam. Vsa večer in tudi ob nedeljah vršim nadure. Če hočeš, pojdi z menoj. Med delom te lahko učim, kako se ravna z železom. Mogoče bom potrpežljivejši in imel več uspeha kot Lebesam.

Tako se je tudi zgodilo. Monter je vsak dan takoj po večerji vzel Jakeca s seboj v tovarno, ki je bila zapuščenca, temna in tiha, kot bi počivala in si nabirala moči za delo naslednjega dne. Edino majhna svetilka je stala na nekem podstavku in svetila Roudicu pri delu. Vse ostali del delavnice je objemala črna tema. Videli so se sicer razni stroji, toda razločiti jih ni bilo mogoče. Vzdolž na zidu obešena orodja so bila videti kot skrbine, spački. Videla se je dolga vrsta stružnic.